

[Kjær Rasmussen.]

ganske gratis. Meningen med det foreliggende lovforslag er altså at tage nogle skridt henimod etableringen af et sådant effektivt serviceorgan, hvor den af VS så stærkt kritiserede offentlige arbejdsformidling skal spille den væsentligste rolle.

Imidlertid er dette forslag ikke det eneste i sin art. Vi er igennem de seneste par år blevet præsenteret for et stadig stigende antal lovforslag, hvis hovedprincip har været, at det offentlige, og det vil sige skatteyderne, skulle yde og det private erhvervsliv nyde. Denne udvikling fører os hen til spørgsmålet: hvilken rolle har den kapitalistiske stat egentlig? Det, vi oplever i øjeblikket, er så afgjort, at staten først og fremmest har til opgave at varetage privatkapitalens økonomiske interesser, og som følge heraf bliver staten ude af stand til at sikre lønarbejdernes sociale behov. Ja, vi har netop set, hvordan regeringen gennem sine spareforslag har ramt den jævne befolkning allermest.

Hertil kan man sige: Ja men dette forslag går netop ud på at yde støtte til erhvervsmæssig uddannelse af ikke-faglærte, støtte til omskoling og støtte til erhvervsmæssig uddannelse af unge. Og så kan man føje til: at det kan der vel ikke være noget odiøst i. Når man tænker på, hvad jeg sagde før om staten som den glade giver, så kan der være betænkeligheder forbundet med selv et forslag af denne art. For man må huske på én ting: Det er ikke for arbejdernes blå øjnes skyld, at man videreuddanner dem eller omskoler dem. Det er så sandelig først og fremmest, fordi erhvervslivet har behov for det. Vi finder det væsentligt at slå dette fast, inden det kommer til at hedde sig, at her er tale om arbejdervenlig politik. Nej, der er tale om arbejdsgivervenlig politik.

Imidlertid kan vi i vores parti ikke se bort fra den kendsgerning, at vi lever i et kapitalistisk samfund, hvor dette at have uddannelse undertiden kan føre til bedre materielle kår, forstået på den måde, at man eventuelt vil kunne opnå højere løn. Og det er heller ingen hemmelighed, at de lavtlønnede findes i netop de grupper, vi her taler om, og at de lavtlønnedes eneste chance for at opnå højere løn i det kapitalistiske samfund er en bedre uddannelse. Generelt må vi sige, at uddannelsesmulighederne for disse

grupper er for dårlige. Vi vil gerne være med til at gøre dem meget bedre og meget bredere på en sådan måde, at den uddannelsessøgende arbejder gives mange flere muligheder, end han har og vil få, også efter det forslag, der ligger her på bordet.

Vi må altså sige, at vi finder lovforslagets grundlag forkert, fordi det primært er kapitalens behov, der tilfredsstilles. Vi må endvidere sige, at uddannelsesstilbuddet er for snævert. Vi erkender, at der falder lidt af til arbejderne, det kan ikke benægtes, men vores indtryk af hele komplekset må alligevel blive noget i retning af, at når det regner på præsten, så drypper det på degen, og det er ikke just til at falde i svime over, hvad man her foreslår. Men vi mener altså ikke, at det er et kompleks, vi sådan uden videre og firkantet kan afvise. Vi vil med megen interesse vente på, hvad udvalget når frem til af forbedringer.

Hanne Reintoft: Jeg skal kun knytte nogle enkelte bemærkninger til dette lovforslag. Det er som nævnt resultat af et udvalgsarbejde, som igen er resultat af de strukturændringer, der har fundet sted i vores samfund.

Der arbejder stadig væk et udvalg om uddannelse af specialarbejdere, og der vil komme nye ændringer, nye krav og nye forventninger, og jeg håber, ministeren vil være klar over, at denne lov snart må til revision igen, når dette udvalgsarbejde er slut.

Jeg synes, der er fremskridt i lovforslaget, fremskridt, som det også er nødvendigt at gøre, selv om vi som sagt forventer yderligere forbedringer og udvidelser af området i fremtiden, og selv om vi nødig ser loven misbrugt til en hensynsløs omskoling af folk, der burde beskæftiges inden for deres fag og ikke omskoles på grund af en forfejlet økonomisk politik.

De nye satser for godtgørelse er et fremskridt. Med de hidtil gældende beregningsmåder betød de lave satser i landområderne tit, at byarbejderne fik en alt for ringe godtgørelse, og vi er tilfreds med, at man foretager denne udjævning mellem provins og storby.

Det er stadig beklageligt, at arbejdsledige ikke kan få lige så gunstige vilkår, da en ledighedsperiode netop ville være ideel til en